

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3364/2018. (XI. 28.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta az alábbi

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Törvényszék 1.Kpkf.670.303/2017/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránti alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (Dr. Galambos Károly Ügyvédi Iroda, 1054 Budapest, Alkotmány utca 4. 1/105.) útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő.
- [2] Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal élt a Fővárosi Törvényszék 1.Kpkf.670.303/2017/4. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt.
- [3] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául az indítványozó – a konkrét alkotmányjogi panasszal támadott bírósági végzéssel kapcsolatos egész eljárást ismertetve – előadta, hogy közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránti pert kezdeményezett. Az indítványozó keresetet nyújtott be közigazgatási határozatok (összesen 11) bírósági felülvizsgálata iránt, amelyben a határozatok végrehajtásának felfüggesztését kérte. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az ügyeket elkülönítette, így 11 végzéssel a kereseti kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasította. Az indítványozó az eljárás szabálytalansága miatt kifogást, kizárási bejelentést és a felfüggesztési kérelmet hivatalból elutasító végzések ellen fellebbezést nyújtott be. Az eljárás szabálytalanságára vonatkozó kifogás alapján az ügyeket a bíróság visszaegyesítette, és a 19.K.31.206/2016/16. számú jogerős ítéletében az indítványozó keresetét elutasította, perköltség és illeték viselésére utasította. A jogerős ítélet ellen az indítványozó felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához.
- [4] Az indítványozónak a felfüggesztési kérelmet hivatalból elutasító végzések elleni fellebbezését ugyanakkor a bíróság nem terjesztette fel a másodfokú bírósághoz. Az indítványozó e tárgyban panaszt tett, ami alapján megállapításra került a panasz megalapozottsága, mert a végzések elleni fellebbezések felterjesztése valóban elmaradt. Ezt az eljáró bíróság utóbb pótolta.
- [5] Időközben az eljárás szabálytalanságára vonatkozó kifogás alapján a bíróság által visszaegyesített ügyek jogerősen lezárultak. A felülvizsgálati kérelemmel támadott 19.K.31.206/2016/16. számú ítéletet a Kúria Kfv.III.37.475/2017/9. számú ítéletével hatályában fenntartotta.
- [6] A felfüggesztési kérelmet hivatalból elutasító végzések elleni – utóbb felterjesztett – fellebbezésekre tekintettel a Fővárosi Törvényszék 1.Kpkf.670.303/2017/4. számon végzést hozott, amelyben az elsőfokú, felfüggesztési kérelmet hivatalból elutasító végzéseket helybenhagyta.
- [7] Az indítványozó szerint a Fővárosi Törvényszék ezen végzése alaptörvény-ellenes, mert nem biztosította számára a hatékony és érdemi jogorvoslathoz való jogot, valamint a tisztességes és időszerű bírósági eljáráshoz való jogot. Nézete szerint az elsőfokú végzések elleni fellebbezési joga elenyészett azzal, hogy időközben az elsőfokú bíróság jogerős ítéletet hozott. Állítása szerint keresetlevelének elkülönítése 11 részre indokolatlan volt, amely számára többlet idő- és költségáfordítást eredményezett. Állítása szerint a másodfokú végzés az Alaptörvény XXX. cikk (1) bekezdése szerinti, a közteherviselésre vonatkozó szabályozást is sérti azáltal, hogy a bíróság az illetéket téves jogszabályok alkalmazásával állapította meg. Végül emberi méltósága is sérült azáltal, ahogyan az elsőfokú bíróság a fellebbezését kezelte, és ahogyan azt a másodfokú bíróság elbírált. Ezen túlmenően az indítványozó megjelölte az Alaptörvény R) cikk (1)–(3) bekezdéseit, valamint 28. cikkét is.
- [8] A bíróság tájékoztatása szerint az ügyben rendkívüli jogorvoslati eljárás nincs folyamatban.

- [9] 2. Az Abtv. 56. § (2) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság tanácsa mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket. Az Abtv. 29. §-a szerint pedig az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [10] 2.1. Az Abtv. 27. §-a értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozó az alapul szolgáló ügyben peres félként vett részt, rá nézve a támadott végzés rendelkezést tartalmaz, egyedi érintettsége fennáll.
- [11] 2.2. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtására a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül van lehetőség. A Fővárosi Törvényszék 1.Kpkf.670.303/2017/4. számú végzését – a bíróság tájékoztatása szerint – 2018. január 18. napján kézbesítették. Az alkotmányjogi panaszt az indítványozó 2018. március 18. napján – a törvényben meghatározott határidőben – adta postára, melyet az első fokon eljáró bíróságon 2018. március 22-én érkezettek. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségét kimerítette.
- [12] 2.3. Az Abtv. 52. § (1) bekezdése szerint az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, ennek feltételeit az 52. § (1b) bekezdése részletezi. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó kérelme e feltételeknek megfelel. Az indítvány tartalmazza az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozói jogosultságra vonatkozó hivatkozást, megjelöli azokat az Alaptörvényben biztosított jogokat, amelyek tekintetében az alapjogi sérelmet állítja. Valamint megjelöli a sérelmezett bírósági végzést, amelynek alkotmányossági vizsgálatát, és alaptörvény-ellenességére tekintettel megsemmisítését kéri.
- [13] 2.4. Az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasz az Alaptörvényben biztosított valamely jog sérelme esetén terjeszthető elő. Az indítványozó beadványában részben az Alaptörvény R) cikkének sérelmére hivatkozott. Az R) cikk azonban nem alapjogot tartalmaz, hanem az Alaptörvény feltétlen érvényesülését kimondó parancsot fogalmaz meg, így erre alkotmányjogi panasz nem alapozható {3237/2013. (XII. 21.) AB végzés, Indokolás [19]; 3031/2016. (II. 23.) AB végzés, Indokolás [17]; 3053/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [15]; 3205/2016. (X. 17.) AB végzés, Indokolás [13]}.
- [14] Az Alaptörvény 28. cikke szintén nem alapjogot tartalmaz, hanem a bíróságok felé fogalmaz meg a működésükre irányulóan elvárásokat, így az abban foglaltak egyedi érintett vonatkozásában megvalósuló alapjog sérelméhez nem vezethetnek, arra alkotmányjogi panasz nem alapítható {3257/2016. (XII. 6.) AB végzés, Indokolás [13]; 3184/2016. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [25]}.
- [15] 3. Az indítványozó 2017. június 18-án panasszal élt amiatt, hogy a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmet hivatalból elutasító végzések ellen előterjesztett fellebbezések elbírálásáról szóló másodfokú bírósági döntések – 8 hónap elteltével – nem kerültek kézbesítésére.
- [16] A bíróság a panaszt megalapozottnak találta, mert a végzések elleni fellebbezések felterjesztése elmaradt. Ezt az eljáró bíróság 2017. július 6-án pótolta, – amint az indítványozó fogalmazott – annak ellenére, hogy az ügyek időközben jogerősen befejeződtek. Ugyanakkor az ítélet ellen a felperes felülvizsgálati kérelemmel élt.
- [17] Az utóbb pótlólagosan felterjesztett fellebbezések nyomán másodfokon eljáró Fővárosi Törvényszék az elsőfokú bíróság végzéseit helybenhagyta. Indokolásában megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 332. § (2a) és (3) bekezdései alapján hivatalból utasította el a felperes végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmeit, mivel azokat a felperes nem indokolta és bizonyítékokkal nem támasztotta alá. Ahogyan azt az első fokon eljáró bíróság kiemelte a végrehajtás felfüggesztéséről szóló döntésnél nem vizsgálható az ügy érdemére tartozó kérdés, viszont a felperes által előterjesztett újabb felperesi kérelmek kapcsán a felperesnek a végrehajtás felfüggesztéséhez kötődő magánérdeke nem került feltárára.

- [18] A törvényszék a tényállást kiegészítve rögzítette, hogy a felperes keresete a 19.K.31.206/2016/16. számú ítélettel jogerősen elutasításra került.
- [19] 3.1. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának vizsgálata során, a törvényben előírt feltételek tekintetében a következőket állapította meg.
- [20] Az Abtv. 27. §-a értelmében alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés ellen fordulhat az Alkotmánybírósághoz, amennyiben valamely az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme áll fenn.
- [21] Az alkotmányjogi panasszal támadható érdemi döntésnek minősülő bírósági döntések körét az Abtv. taxatívénem határozza meg. Az Alkotmánybíróságnak esetről-esetre, a konkrét ügy egyedi körülményeire tekintettel kell vizsgálnia, hogy a támadott bírósági döntés az Abtv. 27. § tárgyi hatálya alá tartozik-e, azaz az ügy érdemében hozott, vagy a bírósági eljárást – egyéb határozattal – befejező bírói döntések körébe tartozik-e {3002/2014. (I. 24.) AB végzés, Indokolás [13]; 3168/2018. (V. 16.) AB végzés, Indokolás [40]}.
- [22] Az indítványozó beadványában azt sérelmezte, hogy a végrehajtási eljárás felfüggesztése iránti kérelmét elutasító végzés elleni fellebbezését az eljáró bíróságok csak késedelmesen terjesztették fel, majd a másodfokon eljáró fellebbviteli bíróság a felfüggesztési kérelmet elutasító elsőfokú végzéseket helybenhagyta.
- [23] A végrehajtási eljárás alapvetően az alapügyhöz kapcsolódó járulékos jelleggel bír. A végrehajtási eljárás megindításának előfeltétele a végrehajtható okirat, amely a jogi kérdés tekintetében jogerős érdemi döntést (vagy kivételesen a jogerőtől függetlenül végrehajtható okiratot) jelent.
- [24] Az Alkotmánybíróság az érdemi határozatok körének megállapításakor – a végrehajtási eljárás terén – korábban a végrehajtási kifogás intézményével már foglalkozott, és megállapította, hogy mivel az Abtv. 27. §-a szerint alkotmányjogi panaszt csak az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés – azaz csak a jogalkotó által meghatározott döntések, és nem minden döntés – ellen lehet előterjeszteni, az általában nem kifogásolható alkotmányjogi panasz útján {3179/2013. (X. 9.) AB végzés, Indokolás [9], 3252/2014. (X. 14.) AB végzés, Indokolás [5]; 3168/2018. (V. 16.) AB végzés, Indokolás [43]}.
- [25] A jelen alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyet illetően a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelem elleni fellebbezés alkotmányjogi panasszal támadhatósága vonatkozásában az Alkotmánybíróság osztja az eljáró bíróságok által elfoglalt azon álláspontot, miszerint a végrehajtás felfüggesztéséről szóló döntésnél nem vizsgálható az ügy érdemére tartozó kérdés. A végrehajtás felfüggesztése iránti kérelem, illetve az azt elutasító végzés elleni fellebbezés nem az ügy érdemére kiható döntést von maga után, hanem a végrehajtási eljárás nyugvását idézheti elő. Amennyiben a felfüggesztésre okot adó körülmény, illetve ok megszűnik, a végrehajtás folytatódik.
- [26] Az Alkotmánybíróság korábbi határozataiban már kifejtette, hogy a jogorvoslathoz való jog lényegi tartalma a jogalkotótól azt követeli meg, hogy a hatóságok érdemi, ügydöntő határozatai tekintetében biztosítsa a valamely más szervhez, vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetőségét. Az Alkotmánybíróság szerint a jogorvoslat ezen tartalmi követelménye – főszabály szerint – az érdemi határozatokra vonatkozik. {20/2015. (VI. 16.) AB határozat, Indokolás [16]; 9/2013. (III. 6.) AB határozat, Indokolás [28]; 3168/2018. (V. 16.) AB végzés, Indokolás [42]}
- [27] A fentiekre figyelemmel az Alkotmánybíróság úgy ítélte meg, hogy a végrehajtás felfüggesztése iránti kérelem elutasítása, sem az elsőfokú, sem a másodfokú végzés formájában nem minősül az eljárást befejező határozatnak, hiszen a végrehajtási eljárás a felfüggesztés esetén is, a felfüggesztésre okot adó körülmény megszűnését követően folytatódik.
- [28] Ezen túlmenően arra is rámutatott az Alkotmánybíróság, hogy hasonlóan a végrehajtási kifogás elutasítása elleni alkotmányjogi panasz megengedhetősége tárgyában kialakított álláspontjához, jelen esetben is mérvadónak tartja, hogy a végrehajtás felfüggesztése tárgyában hozott végzések nem minősülnek érdemi határozatnak, mivel nem bírnak anyagi jogerő-hatással, hanem csak alaki jogerő-hatással rendelkeznek {3197/2016. (X. 11.) AB végzés, Indokolás [30]; 3168/2018. (V. 16.) AB végzés, Indokolás [45]–[46]}.
- [29] 3.2. Mindezekre tekintettel az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a támadott határozatok nem a végrehajtási eljárás érdemében hozott, és nem is az azt befejező, hanem a végrehajtási eljárás során hozott bírósági döntések, amelyek ellen nincs helye alkotmányjogi panasz előterjesztésének. Ezért az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ában foglaltak szerint mint nem az ügy érdemében hozott és nem az eljárást befejező döntések

tekintetében előterjesztett alkotmányjogi panasz befogadását az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján visszautasította {3168/2018. (V. 16.) AB végzés, Indokolás [47]}.

Budapest, 2018. november 20.

Dr. Horváth Attila s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/727/2018.

